Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган

№ 199 (6389)
ОКТЯБРИИН 9
ВТОРНИК
1951 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Ажалшадай патриотическа үгэнүүд ба хэрэгүүд

Прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй эрхэм горхол ба найдабари, эб найрамдалай түшэг тулгуури ба туг баригшань болоһон агууехэ советскэ орон арадуудай ажана байдалай түлөө тэмсэлэй түрүү зэргэдэ ябана. Советскэ арад удаан сагай, мүнөө бэхи эб найрамдал хангахые, шэнэ дайнай аюул зайсуулхые хүсэнэ. Дайн сэрэг үүдхэхые эрмэлзэдэг ангинууд ба хүнүүд СССР-тэ байхагүй. Ленин—Сталинай парти бүхы бага ба ехэ арадуудай амгалан тайбан, эрхэ сүлөөтэ, бэеэ даанхай байдал хүндэлхэ үзэл бодолтойгоор советскэ хүнүүдые хүмүүжүүлдэг.

Советскэ Союз эб этэй байхые хүсэһэн бүхы оронуудтай хани барисаанай политика хододоо, сэхэ шудрагаар ябуулдаг юм. Манай орон арадуудай аюулгүй байдалай түлөө, атомна зэбсэг хорихын түлөө тэмсэнэ.

«Советскэ Союз атомна зэбсэг хэрэглэлгэдэ эсэргүү байхаһаа гадна, мүн тэрээнии е хоримжолгые, тэрээнии е үйлэдбэрилхэ ябадалые зогсоохые хүсэдэг гэжэ США-гай ажал-ябуулагшадай мэдээгүй байха арганьгүй. Атомна зэбсэг хоримжолхо эрилтэ Советскэ Союз хэдэ дахин хэһэниинь элитэ, гэбэшье тэрэ бүридэнь атлантическа блогой гүрэнүүд арсаһан байха юм. Энэнь хадаа манай орондо США-гай добтолоо һаа, США-гай захирхы бүлэг нюурнууд атомна зэбсэг хэрэглэхэ гэһэн удхатай болоно» гэжэ нүхэр Сталин хэлэнэ.

Социалистическэ гүрэнэй бэелүүлдэг эбэй политикын ашаар үйлэдбэриин хүсэнүүдэй хүгжэн дэлгэрхэ хизааргүй ехэ арга боломжонууд хангагдадагые бүхы оронуудай арадууд Советскэ Союзай жэшээ дээрэһээ эли тодоор харана. Манай орон дайнай хойтохи түрүүшын табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид, үлүүлэн дүүргэжэ, арадай амгалан байдал сахиха ба бэхижүүлхэ хэрэгтэ ехэ оруулалта хээ. Асар ехэ гидроэлектростанцинуудай, усалгын түхеэрэлгэнүүдэй барилга, байгаалиие хубилган шэнэдхэхэ сталинска түсэб бэелүүлгэ хадаа үйлэдбэрилгын хүсэнэй ямар ехээр урган бадарһые, манай илалта арадуудай ямар баян һайхан байдал бии болгожа байһые бүхы дэлхэйдэ харуулна.

Советскэ правительствын сталинска дотоодын ба гадаадын политикые СССР-эй арадууд үнэн зүрхэнһөө һайшаан, бүгэдэниитээрээ дэмжэдэг байха юм.

Парти, правительствоя тойрон, агууехэ вождь ба багша нүхэр Сталинаа тойрон хамаг ажалшадай нэгэн зориг шангаар жагсанхай, үнэн байдалаарнь мүнөө, агууехэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр гараа табижа байһан үдэрнүүдтэ эли тодоор харагдана.

Бүхы советскэ хүнүүд — олон милл ион хүдэлмэришэд, колхозни гууд болон интеллигенци Хандалгада гар табиһанаа бэхилхэ зорилгоор, эб найрамдалай стахановска вахтада жагсан, үшөө ехэ шэнэ амжалтануудые абаад, шэн зоригтойгоор ажаллажа байнад. Эдэнэр хадаа оронойнгоо экономическа хүсэ шадалые улам шангадхахадаа манай арадуудай аюулгүй байдал бүри батажаха, демократиин ба социализмын уласхоорондын лагерь, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай хэрэг бэхижэхэ, коммунизмын илалта туйлалгада шухала услови хангагдаха гэжэ бүрин мэдэнэ.

Энээниие манай республикын ажалшадай патриотическа үгэнүүд, габьяата хэрэгүүд тэрэшэлэн гэршэлнэ.

Ленинэй ордентэ Улан-Удын паровозо-вагонно заводой үнинэй хүдэлмэришэн— вагонно-механическа цехын фрезеровщик, уралан нарижуулагша нүхэр Чернышов Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табихадаа иигэжэ мэдүүлэн, бүхы хүдэлмэришэдэй һанал бодолые элирхэйлһэн байна:

—Бидэнэр өөһэдынгөө ерээдүйн хэрэгэй түлөө һанаагаа зобоногүйбди, юундэб гэбэл, Сталин бидэнтэй хамта ябана. Советскэ арадай түсэбүүд — амгалан байдалай түсэбүүд юм. Манай городууд ба тосхонуудай жэлһээ жэлдэ бүри гоё һайхан болохыень, манай арадай зол жаргалтай ажаһуухыень хүсэнэбди. Эб найрамдалай хэрэгые эршэмтэй шанга ажалаараа хамгаалхабди.

Нүхэр Чернышов ажалай түрүү метод хэрэглэн энэ жэлдэ 28 һарын нормо дүүргээд, шэнэ амжалта туйлахын түлөө бүри ехэ бүтээсэтэйгээр ажаллажа байна.

Иволгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүн нүхэр Будожапов гар табилгада зорюулагдаһан митинг дээрэ иигэжэ хэлэбэ:

—Дайнай аюул зайсуулхын тулада шухала бүхы юумэ хэхэбди. Таряа тушааха түсэбнай болзорһоо урид дүүргэгдээ — энэ хадаа эб найрамдалай хэрэгтэ манай оруулалта болоно. Саашадаа бүри эршэмтэйгээр ажаллажа, Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые бэхижүүлэлсэхээр зоригжонхойбди.

—Эб найрамдал бидэндэ хэрэгтэй, — гэжэ Баргажанай аймагай Баян-гол нютагай врач нүхэр Мотхонова хэлэнэ. — Энэ хадаа коммунизмын илалта хангахын тула шухала байна. Энэ хадаа манай үхибүүдэй зол жаргал мүн. Эб найрамдалай хэрэгые үнэн сэхэ ажалаараа бэхижүүлхэбди.

Бидэнэр бусадһаа эб найрамдал гүйдаггүй, харин эбтэй байхые дурадхадаг ба тэрэнэй түлөө тэмсэдэгбди!

Тэрэшэлэн шахтернууд ба малшад, комбайнернууд ба барилгашад, загаһашад ба шофёрнууд, эрдэмтэд ба модошод, мэргэжэлтэд ба студентнүүдэй — элдэб янзын ажал эрхилдэг бүхы хүнүүдэй патриотическа хэрэгүүдынь социалистическэ Эсэгэ оронойнгоо хүсэ шадалые арбидхан бэхижүүлгэдэ зорюулагдана.

Арадай ажахын саашадаа хүсэтэйгөөр хүгжэхын түлөө, советскэ хүнүүдэй ажана тэниглэн байдалые улам һайжаруулхын түлөө олониитын социалистическэ мүрысөө большевистскээр толгойлхо гээшэ партийна, профсоюзна, комсомольско ба ажахын организацинуудай арюун уялга болоно.

Ленин—Сталинай партиие тойрон жагсаһан советскэ арад эб найрамдалай агууехэ хэрэгые баатар габьяата ажалаараа батадхан, коммунизмын түгэс илалта тээшэ, урагшаа найдамтайгаар дабшана.

Эрхим малшанай жэшээтэ ажал

Хэжэнгын аймагай Дунда-Худан сомоной Молотовой нэрэмжэтэ нэгэдхогдоһон колхозой малшадай нэгэн Лубсан-Цырен Дугаров эрхим ажалаараа суурхадаг. Энэ нүхэр 21 жэлэй турша соо колхозно ажахын малажалда хүдэлмэрилжэ, баян дүй дүршэлтэй ба шадабаритай болонхой. Нүхэр Дугаров үнэн һанаатай болобошье бүхы хүсэ шадабаряа ниитынгээ малажалые хүгжөөхэ хэрэгтэ зорюулна.

Нүхэр Дугаров үнгэрэгшэ жэл 100 толгой залуу малые хоролтогүйгөөр ондо оруулаа һэн. Энэ зунай үедэ бэлшээриеэ зүбөөр хубаарилжа, малаа һайнаар адуулжа, тарлуулаа. Энэ малша зунай халуунда малаа хоройдо оруулангүй, саг соонь адуулдаг байгаа. Мүнөө һэрюун болохотой сасуу малаа үглөөгүүр эртэ гаргаад, үдэшэ ороймоор адуулна. «Зунай сагта малаа һайнаар таргалуулхада үбэлдөө даарасагүй, хүшэ тамираа алдасагүй байдаг. Илангаяа залуу малые һайнаар харууһалжа таргалуулхада саашадаа ашаг шэмэ үгэлгэнь хараа байса дээшэлдэг» гэжэ нүхэр Дугаров хөөрэдэг.

Энэ малшан сабшалангай ургаса һайжаруулха хүдэлмэри хэдэг байна. Үнгэрэгшэ үбэлэй үедэ 5 гектар газарые үтэгжүүлжэ, хабар саһанай хайлахада энэ участогаа хэдэн дахин уһалһан байна. Тиигэжэ энэ участогһаа үндэр ургаса абаа. Мүнөө эндэһээнь дунда зэргээр гектар бүриин 90—100 центнер эрхим шанартай үбһэн абтаа.

Малажалда эрхим һайнаар ажаллаһанайнь түлөө нүхэр Дугаровта «Социалистическэ хүдөө ажахын отличник» гэһэн значок үгтэһэн ба хэдэн жэлэй турша соо «эрхим ухэршэн» гэһэн хүндэтэ нэрэззэргэтэй ябана.

Б. Шаралдаев.

ТЕЛЕГРАММА

Германска Демократическа Республикын Президент нүхэр Вильгельм Пиктэ

БЕРЛИН

Германска арадай национальна һайндэртэй дашарамдуулан, СССР-эй Верховно Соведэй ба минии өөрымни амаршалгануудые тогтоон абахыетнай, нүхэр Президент, Таниие гуйнаб. Бэеэ дааһан, демократическа, эб найрамдалда дуратай, единэ Германиин гүрэнэй, ажахын ба культурна байгуулалгын хэрэгтэ саашадаа амжалта туйлаха хүсэлэнгүүдые германска арадта ба Танда, өөртэтнай хүргэнэб.

Н. ШВЕРНИК.

ТЕЛЕГРАММА

Германска Демократическа Республикын Премьер-Министр нүхэр Отто Гротевольдо

БЕРЛИН

Германска Демократическа Республикын тогтоогдоһоор хоёр жэлэй ойн — национальна һайндэрэй үдэр минии амаршалгануудые тогтоон абахыетнай, нүхэр Премьер-Министр, Таниие гуйнаб.

Единэ, бэеэ даанхай, демократическа, эб найрамдалда дуратай германска гүрэн байгуулха хэрэгтэ саашадаа амжалта туйлахые германска арадта. Правительствода ба Танда өөртэтнай хүсэнэб.

И. СТАЛИН.

ТЕЛЕГРАММА

Германска Демократическа Республикын Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр нүхэр Георг Дертингертэ

БЕРЛИН

Германска арадай национальна һайндэртэй дашарамдуулан, минии амаршалгануудые ба Германска Демократическа Республикын һалбаран мандаха, германска болон советскэ арадуудай аша туһада, бүгэдэниитын эб найрамдал ба уласхоорондын аюулгүй байдалай аша туһада манай оронуудай хоорондын хани барисаае саашадань бэхижүүлхые хүсэһэн хүсэлэнгүүдээ, нүхэр Министр, Танда хүргэнэб.

А. ВЫШИНСКИЙ.

Советскэ Союз дотор

Цимлянска водохранилищида уһа оруулгада бэлэдхэл

Цимлянска водохранилищиин барилгын талмай. (ТАСС). Хэдэн һара үнгэрөөд байхада Цимлянска далайн долгилхо газарта мүнөө ехэ хүдэлмэри хэгдэжэ байна. Ерээдүйдэ водохранилищиин бии болохо газарта арба мянга шахам квадратна километр газарай ой модон, шугы бургааһан арилгагдаха юм. Энэ хүдэлмэриие тусхай байгуулагдаһан леспромхоз эрхилнэ. Советскэ Союзай Герой Терешкинэй хүтэлбэрилдэг барилгын участогай коллектив водохранилищи баригшадай мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана. Тус коллектив ой модо сэбэрлэхэ түргэн метод хэрэглэн, амжалтатайгаар хүдэлмэрилнэ.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табиха зуураа, водохранилищиин барилгашад даалгабаринуудаа болзорһоонь урид дүүргэхэ уялга абана.

Барилгашадта туһалхаяа ерэһэн Сталинград городой ба Сталинградска областиин олон мянган ажалшад эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна.

Нютаг бүриин һонинууд

◆ Сочи-Мацестинскэ курортдо мүнөө үедэ 20 мянга шахуу хүн амаржа ба аргалуулжа байна. Энэ жэлэй юһэн һарын туршада курортын бүхы һалбаринуудта оронной элдэб хизаар нютагуудһаа ерэһэн зуун мянгаһаа дээшэ ажалшад эмнэлгын курс гараһан байна.

◆ Удмуртида эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ зорюулагдаһан кинофестиваль эхилбэ. Городской ба хүдөөгэй кинотеатрнуудта «Туйлдаа хүрэгшэдэй заговор», «Дэлхэйн залуу үетэн» гэжэ ба бусад фильмнүүд харуулагдажа байна.

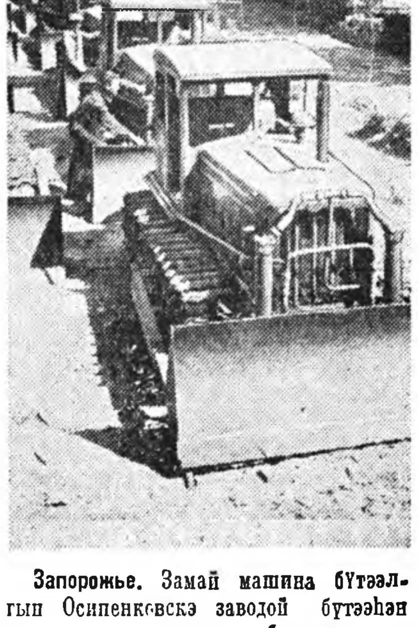
◆ Мичуринска научно-шэнжэлэлгын эмхи зургаанууд мүнөө намар үрэ жэмэстэ модоной 100 мянга шахам залуу эшэнүүдые колхозууд болон совхозуудта тарихынь тула эльгээхэ юм.

◆ Кустанайска областиин колхозуудта энэ жэл арбан юһэн радиоузел түхеэрэгдэжэ байна. Петропавловска радиоузел ашаглалгада оруулалгаар областиин совхозно тосхонуудые радиофикацилга дүүргэгдээ.

Тракторнуудые заводской методээр заһабарилна

СТАЛИНО. Областиин бүхы МТС-үүд ба модо тарилгын станцинуудта тракторнуудай намарүбэлэй заһабарилга эхилээ. Заһабарилгынгаа урда тээ олон МТС-үүд хэдэн арбаад шэнэ механизмуудые абаһан байна. Тэдэнь заһабарилгые заводской методээр хэхэ арга олгоно.

Бүхы МТС-үүд заһабарилгые поточно-узловой методээр хэхэ технологическа графигуудые зохёонхой. Мастерскойнуудайнь станогууд ба түхеэрэлгэнүүд заводской конвейертэл адляар табигданхай. Детальнуудые иишэ тиишэнь ябуулхын тула үргэлгын кранууд тодхогдоһон байна. Эдэ бүгэдын ашаар детальнуудые заһабарилха саг хоёр дахин шахуугаар хороогдоо. Краматорско, Константиновска ба бусад МТС-үүдтэ түрүүшын тракторнууд графигай ёһоор заһабарилагдажа гаргагдаа.

Запорожье. Замай машина бүтээлгын Осипенковскэ заводой бүтээһэн харгын машинанууд, бульдозернууд ба скрепёрнууд коммунизмын агууехэ сталинска барилганууд дээрэ хүдэлмэрилнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: бэлэн болоһон бульдозернууд коммунизмын барилгануудта эльгээгдэхээ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Шэнэ предприятинууд баригдана

Олзоборилгын коопераци болбол ажаһуудалай эрилтэнүүдые хангалгын предприятинуудые олоор барижа байна. Тиимэ предприятинууд ехэнхидээ городуудта ба хүдэлмэришэдэй тосхонуудта баригдана. Хубсаһа оёлгын, һэльбэн заһалгын шэнэ предприятинууд болон химическэ аргаар хубсаһа сэбэрлэхэ фабриканууд нээгдэжэ байна. Шэнэ мастерскойнууд Москвада олоороо нээгдэнэ.

Олон городуудтахи, нүүрһэнэй ба металлургическа районуудай хүдэлмэришэдэй тосхонуудтахи олзоборилгын артельнүүд ажалшадай ажаһуудалай эрилтэнүүдые хангаха комбинадуудые барина.

Хубсаһа будаха ба сэбэрлэхэ шэнэ фабриканууд Саратовта, Рязаньда, Молотовто баригдажа, ашаглалгада оруулагдаа. Эдэ фабриканууд тон орёо түбэгтэй захилнуудые хоёр-гурбан үдэрэй турша соо дүүргэжэ шадаха аппаратураар хангагданхай. Иимэ фабриканууд Минск, Алма-Ата, Ташкент, Сталинград, Новосибирск, Владивосток, Хабаровск ба ороной бусад городуудта баригдажа байна.

Нютаг бүриин һонинууд

◆ Литовско ССР-һээ олон колхознигууд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэд Грузи ошобо. Тэдэнэр хадаа түрүү колхозуудай болон машинно-тракторна станцинуудай дүй дүршэлтэй танилсаха байна.

◆ Хойто Уралай городуудта намарай үедэ модо тарилга эхилбэ. Нижний Тагил, Серов, Карпинск городуудта шэнэ сквернүүд таригдажа байна. Уралецууд хадаа зуу мянган элдэб модонуудые тариха байна.

◆ **Бобруйска областиин бүхы колхозуудта хониной фермэнүүд байгуулагданхай. Түрүү колхозууд хони үсхэбэрилхэ гурбан жэлэйнгээ түсэбүүдые үлүүлэн дүүргээ.**

◆ Ставропольскэ хизаарай Советскэ районой Сталинай нэрэмжэтэ, «Большевик» ба Калининай нэрэмжэтэ колхозууд долоон зуун гектар газараа үнгэрэгшэ хабар уһалууриин шэнэ системэдэ оруулаа. Мүнөө уһалууриин газар дээрэ техникэ хэрэглэгдэнэ.

Республикын аймагуудта таряа хуряалга, намарай пар хахалалга ба хартаабха малталгын ябаса тухай

БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствын 1951 оной октябриин 5-най мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр).

Аймагууд	Таряа хуряалга	Намарай пар хахалалга	Хартаабха малталга
Закаменай	98,8	33,2	85,4
Зэдын	98,1	35,8	76,7
Кяхтын	91,1	26,6	92,1
Яруунын	90,7	13,0	89,7
Заиграйн	90,2	31,0	96,0
Кударын	89,4	28,0	94,5
Ториин	88,2	27,1	84,7
Бичурын	86,3	46,1	84,4
Мухаршэбэрэй	85,6	33,3	87,1
Кабанскын	85,3	30,0	73,6
Байкало-Кударын	84,5	35,0	91,2
Иволгын	84,2	55,3	88,7
Сэлэнгын	83,6	40,0	68,7
Түнхэнэй	82,9	31,0	76,2
Баргажанай	81,1	14,3	96,5
Тарбагатайн	80,6	46,5	94,8
Хэжэнгын	78,8	28,5	74,7
Прибайкальска	78,8	21,2	68,0
Хориин	73,5	34,5	100,0
Баунтын	67,7	15,6	61,5
Курумканай	66,7	23,4*	81,5
Хойто-Байгалай	61,5	5,6	35,3

*) октябриин 1-най мэдээгээр.

Республикын аймагуудта тэжээл бэлэдхэлэй ябаса тухай

БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствын 1951 оной октябриин 5-най мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр).

Аймагууд	Үбһэ хуряалга	Силос даралга
Кабанскын	61,6	68,8
Байкало-Кударын	59,4	56,2
Прибайкальска	58,8	89,2
Баргажанай	55,1	46,5
Закаменай	51,1	55,9
Кударын	50,7	66,7
Бичурын	50,6	59,6
Хойто-Байкалай	49,8	70,8
Мухаршэбэрэй	48,6	60,0
Кяхтын	42,0	75,1
Иволгын	41,1	56,0
Курумканай	40,6	47,7
Түнхэнэй	40,4	75,5
Баунтын	38,1	79,8
Ахын	37,2	27,7
Заиграйн	35,1	30,8
Тарбагатайн	35,0	46,7
Сэлэнгын	31,5	19,8
Зэдын	26,8	25,0
Хориин	25,7	77,2
Ториин	24,9	49,9
Яруунын	23,9	21,3
Хэжэнгын	20,1	59,8

Таряа хуряалга дүүргөө

Иволгын аймагай «8-е Марта» колхозой гэшүүд Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табилгаяа ажалай амжалтаар батадхана. Эндэхи колхознигууд оролдосотой һайнаар хүдэлмэрилһэнэй ашаар хүдөө ажахын хүдэлмэринүүдые эмхитэйгээр үнгэргэжэ байна. Гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргээ, таряа хуряалгые түргэнөөр ябуулжа, октябриин 1-дэ дүүргээ.

Энэ амжалта хадаа колхознигуудай оролдосотой ажалаар туйлагдаа. Жаткын машинист Нетесов, хажууршад Собенников, Брянский, Торгашин ба бусад үдэр бүри 1,5—2 нормо дүүргэдэг байгаа. Мүнөө эндэхи колхознигууд полинуудайнгаа соломо, михиинэ һүрилжэ дүүргэхэ дүтэлөө. Мүн эдэнэр малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэжэ, байрануудые заһабарилжа байна.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табилгада зорюулагдаһан суглаан дээрэ колхозой гэшүүд малай үбэлжэлгэдэ эрхимээр бэлэдхэхэ гэжэ шиидэһэн байна.

А. Яськов.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Коммунистнуудай идейнэ ургалтын түлөө

Партийна гэгээрэлэй идейнэ хэмжээе шууд дээшэлүүлхэ, партийна хүдэлмэриин энэ шухала һалбарие саг үргэлжэ хүтэлбэрилхэ, коммунистнуудай амжалтатайгаар һураха услови байгуулха гэжэ ВКП(б)-гэй Центральна Комитет партийна организацинуудые уялгална.

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй энэ заабарие бэелүүлэн, коммунистнуудай марксистско-ленинскэ һуралсал эмхидхэхэ хэрэгтэ Хориин аймагай партийна организаци үнгэрэгшэ жэлдэ зарим тэды амжалтануудые туйлаһан байна. Коммунистнууднай барандаа шахуу, мүн хэдэн олон комсомолецууд ба партийнабэшэ эдэбхитэд политическэ һуралсалда хабаадуулагдаһан байна. Пропагандистнуудта туһаламжа үзүүлхэ талаар хүдэлмэри эли бодо һайжарһан байха юм. Мүн һурагшадай ойлгосо нилээд дээшэлһэн байгаа.

Аймагай партийна организаци хадаа һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэхэ хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулна. Мүнөө жэлдэ 45 кружок ба политһургуули эмхидхэгдээ. И. В. Сталинай биографи 142 хүн шудалха байна. 117 хүн партиин түүхэ ба теорие бэеэ даагаад шудалха, 22 коммунистнууд партийна үдэшын һургуулида һураха юм. Гадна ажахын хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй һурахын тулада политэкономи шудалха нэгэ кружок эмхидхэгдээ. Олонхи партийна организацинуудай секретарьнууд коммунист бүхэнтэй хөөрэлдэжэ, политическэ бэлэдхэлээ хайшан гээд дээшэлүүлхэ хүсэлэнтэй байһыень тодорхойлоо. Кружогууд ба политһургуулинуудта һурагшадые абахадаа, тэдэнэй политическэ аллинууд бэлэдхэлтэй ба эрдэмтэй байхын тула оролдообди. Политическэ һуралсалда хамта 680 коммунистнууд, 120 партийнабэшэ эдэбхитэд, 800 комсомолецууд ба залуушуул хабаадуулагдаа. Комсомольско һуралсалай 42 кружогууд ба һургуулинууд байгуулагдаа.

Эрдэм бэлэдхэл ехэтэй 57 коммунистнууд пропагандистнуудаар томилогдожо баталагданхай. Тэдэнэй олонхинь ВКП(б)-гэй обкомой дэргэдэ эмхидхэгдэһэн тусхай курсада һуража гараһан байна.

Һуралсалай шэнэ жэлдэ партийна һуралсал эмхидхэхэ талаар партийна организацинуудай зорилго тухай асуудал ВКП(б)-гэй айкомой пленум дээрэ хэлсэгдэһэн байна. Партийна һуралсал эмхидхэлгэдэ үнгэрэгшэ жэлдэ гараһан, мүн һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэлэй алдуу дутуунууд пленум дээрэ элирүүлэгдээ. Зарим парторганизацинуудта тус тус коммунистнуудтай хөөрэлдөөгүй байгаа. Иимэ ушар Хориин леспромхозой (парторганизациинь секретарь Хангалов), «Путь Сталина» колхозой (парторганизациинь секретарь Лодойбалов) партийна организацинуудта үзэгдэһэн байна. «Гигант» колхозой (секретариинь Скворцов) партийна организацида үзэг бэшэг бага мэдэхэ хүнүүдые «ВКП(б)-гэй түүхын Хурдангы курс» шудалха кружогто оруулһан байба. Кружогуудай заняти үнгэргэхэ байра олоогүй организацинууд олон. Жэшээлхэдэ, Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо заняти үнгэргэхэ байра олдоогүй байһаар. Мүн харуулан ойлгуулха зүйлнүүдые олохон парторганизацинууд оложо абаагүй байха юм. Элэ дутуунуудые зайсуулха, партийна гэгээрэл эмхидхэлгые һайжаруулха хэмжээнүүдые хараалһан тогтоол тус пленум гаргаа.

Мүнөө аймагай партийна эхин организацинуудта суглаанууд боложо байна. Тэдээн дээрэ партийна һуралсал эмхидхэхэ талаар ВКП(б)-гэй айкомой пленумэй тогтоол зүбшэн хэлсэгдэжэ, һуралсалай жэлые эмхитэйгээр эхилхэ хэмжээнүүд хараалагдана.

ВКП(б)-гэй айком хадаа пропагандистнууд ба консультантнуудта туһаламжа үзүүлхэ хэрэгтэ ехэ анхарал табиха байна. Октябриин 10-да тэдэнтэй семинар үнгэргэхөөр хараалагдана. Саг үргэлжын семинарнууд хододоо үнгэргэгдэжэ байха.

ВКП(б)-гэй айком хадаа коммунистнуудай политическэ һуралсалые хододоо хүтэлбэрилэн, энэ хэрэгтэ амжалта туйлажа шадаха гээшэ. Манай кадрнууд марксизм-ленинизмын теори шудалаад байхадаа коммунизм байгуулха зорилгые бүри һайнаар шиидхэхэ байна.

П. Рудаков, ВКП(б)-гэй Хориин айкомой секретарь.

Адуу мори үсхэбэрилхэ түсэбөө дүүргээ

Сэлэнгын аймагай Ново-Селенгинскэ сельсоведэй «Коммунизм» колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Аюров) адуу мори үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые байгша оной сентябриин 1-дэ 106 процент дүүргээ. Тэрэшэлэн Шанаагай сельсоведэй Калининай нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхоз адуу мори үсхэбэрилхэ жэлэйнгээ түсэбые 108,2 процент, Юрөөгэй сельсоведэй Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз 100,1 процент дүүргэһэн байна. Эдэ колхозууд адуу мори үсхэбэрилгэдэ анхаралаа ехээр хандуулна, моридой хойноһоо харууһалха дүршэлтэй хүнүүдые энэ хүдэлмэридэ табинхай.

Б. Бадашкеев.

Стахановска ажалаараа Эхэ оронойнго хүсэ шадалые бэхижүүлэе!

Улам эршэтэйгээр ажаллана

Эб найрамдалай вахтада жагсаһан Улан-Удын вагонно депогой хүдэлмэришэдэй дунда хоёрзуутан олошорно. Бүхы коллективэй 90 процентнь стахановецууд, ударнигууд болонхой. 131 хүн сентябрь һарын даалгабаринуудые 125—200 процент, 72 хүн 200-һаа үлүү процент дүүргэбэ. Дархашуул нүхэд Вислов, Смирнов, балташан нүхэр Попов болон бусад олон хүдэлмэришэд сентябриингаа даалгабаринуудые 200 холо гаран процент дүүргээ.

Тус депо бүхы дээрээ сентябрь һарынгаа түсэбые вагонуудай капитальна заһабарилгаар 100 процент, дунда заһабарилгаар 106,6 процент дүүргэһэн байна. Тиихэдэ заһабарилгынгаа жэлэй түсэб 100 процент дүүргээ.

Вагонно депогой хүдэлмэришэд мүнөө улам эршэмтэйгээр ажаллажа байна. Коммунистнууд — агитаторнууд хүдэлмэришэдэй дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулна. Цех бүхэнэй хүдэлмэриин дүнгүүд үдэр бүри гаргагдажа, показателиин доскада бэшэгдэнэ.

А. Васильев.

Ангуушадай ажалай эдэбхи

Эб найрамдалай вахтада жагсаһан Нижне-Ангарскын ангуушад дээшэлүүлһэн уялгануудые абанхай. Тэдэнэр III кварталайнгаа түсэбые сентябриин 20-до 130 процент дүүргээд, ангай арһа ба мяха түсэбһөө гадуур гүрэндөө тушаажа эхилэнхэй.

Түрүү ангуушад нүхэд Черных, Галифматов ба бусад кварталайнгаа түсэбые 160 процент хүрэтэр дүүргээ.

Мүнөө элэ ангуушад Октябриин урда тээхи мүрысөө улам үргэдхэн, Эсэгэ орондоо ангай арһа ба мяха үшөө ехээр үгэхын түлөө шармайн оролдожо байна.

И. Решетников.

Кварталайнгаа түсэб дүүргэбэ

Бурмонторгын № 31 магазинай хүдэлмэрилэгшэд сентябрь һарынгаа түсэбые 120 процент, кварталайнгаа түсэб 103 процент дүүргээ. Тус магазин үбэлдэ һайнаар бэлэдхэнхэй.

Продавецууд нүхэд Климова, Еманакова, Неворотов гэгшэд түсэбөө хододоо үлүүлэн дүүргэнэ.

Магазинай коллектив эд бараанай эрьесын жэлэй түсэбые Сталинска Конституциин үдэр хүрэтэр дүүргэхэһээ гадна, 300 мянган түхэригэй товар худалдан абажа наймаалха гэһэн уялга абанхай.

И. Гроссман.

Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой эд шудхалгын цехын коллектив Октябриин урда тээхи мүрысөөндэ ороод, ехэхэн амжалтануудые туйлажа байна. Тус цех сентябрь һарынгаа түсэбые 5 үдэрөөр урид дүүргээ. Мүрысөгшэдэй дунда формовщик Т. М. Безродных гэгшэ түрүү һуури эзэлжэ ябана. Тэрэ халаа үнгэрэгшэ 8 һара соо 17 һарын нормо дүүргээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Безродных инжекторэй хэб холбожо байна.

В. Муллерай фото.

Уранзураашадай үгэ

Агуу ехэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулхые эриһэн Хандалгада республикын уранзураашад гарнуудаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр табиба. Гар табилгын суглаанда хабаадаһан Бурят-Монголой советскэ уранзураашадай Союзай, БМАССР-эй уралалгын искусствын гүрэнэй музейн, СССР-эй худфондын түлөөлэгшын дэргэдэхи уранһайханай үйлэдбэриин мастерскойн коллективүүд дайн сэрэгые эрид буруушаажа, өөһэдынгөө уран бииирээр агрессорнүүдэй хорото аашануудые элирүүлхэбди гэжэ нэгэн дуугаар мэдүүлбэ.

Үгэ хэлэһэн БМАССР-эй арадай уранзурааша, РСФСР-эй искусствонуудай габьяата ажал-ябуулагша, СССР-эй Верховно Соведэй депутат нүхэр Сампилов иигэжэ мэдүүлээ:

—Эб найрамдал дайние илаха, юундэб гэхэдэ, эб найрамдалай хэрэгые агуу ехэ Сталин хүтэлбэрилнэ.

Удаань үгэ хэлэһэн Е. И. Неволина иигэжэ хэлээ:

—Дэлхэйн бүмбэрсэгэй юрын бүхы хүнүүд дайе буруушаана. Гансахан лэ империалистнар дай хүсэнэ. Тэдэнэр ажалша хүнүүдэй хүсэ хүлэһыень һорохые эрмэлзэнэ. Тэдэнэр социалистическэ байгуулалтын бадаран мандалгада һаад тойбо ушаруулхые һэдэнэ.

Бидэ эхэнэрнүүд империалистнарта эрэ нүхэдэйнгөө, үрэ хүүгэдэйнгээ, амгалан ажаһууһан хүнүүдэй шуһа адхуулгахагүйбди. Түүхэтэ Хандалгада гар табилгаяа эршэтэй ажалаараа батадхахабди.

Ф. Балдаев.

Ц. ЦЫРЕМПИЛОВ

Гар табилган

Колхозой центрһээ холо, хээрэ,
Бригадын половой стан дээрэ,

Аржытар обогуудаа һубаруулан,
Олон миллионуудтай нэгэдүүлэн,

Ажалша баатар гарнуудаа,
Арюун нангин һаналнуудаа

Эбэй ехэ Пактын түлөөдэ
Эблэрүүлбэ колхознигууд манайда.

Эб найрамдалай хэрэгые,
Олон түмэнэй эрмэлзэлые

Эрид хамгаалха байһандаа
Этигэл нэгэнтэй барандаа.

Уряада табиһан гарнуудаа,
Ульгам ажалаараа батадхана.

Абаһан хүндэтэ уялгануудаа,
Арюун нангинаар дүүргэнэ.

Хуряагдаад байһан тарянииинь,
Хахалагдаад байһан газарынь,

Бата этигэл найдабаринь,
Бүхы бүтээдэг ажалынь

Гэршэлжэ тэрээнииень үгэнэ,
Урдамнай элеэр харагдана.

Эб найрамдалай хэрэг бэхижүүлхэбди

Сосново-Озерскын пион... байшанда Эб найрамдалай Б... дэлхэйн Соведэй Хандалгада... табилгада зорюулагдан айм... гэгээрэлэй таһагай хүдэлмэри... шэдэй, багшанарай ба һура... дай суглаан болоо. ВКП(б)... айкомой агитаци ба пропаг... таһагые даагша нүхэр Б. А... тэндэ элидхэл хэһэн байна. ... ша нүхэр Н. Климова: «Эб ... рамдалай Хандалгада гараа ... биха зуураа, залуу үетэние ... мүүжүүлхэ хэрэгтэ бүхы хүс... далаа эршэдүүлэн зорюулхаб... жэ мэдүүлбэ. 10-дахи классай... рагша-комсомолка Роза Бори... нүхэдтөө хандажа, эрхим һа... һуралсахыень уряалаа. М... Дармаев, Л. Бастова болон ... үгэ хэлэжэ, ажалаараа эб ... рамдалай хэрэг бэхижүүл... гэбэ.

Ц. Дандар...

Студентнэрэй уял...

КЯХТА. Культурно-гэгээр... республиканска һургуулида Эб... рамдалай Бүхэдэлхэйн Со... Хандалга доро гар табилгад... рюулагдаһан суглаан һаяхан б... бо.

Багша нүхэр И. Горшеч... суглаа нээхэ зуураа, табан гү... хоорондо Эб найрамдалай ... баталуулха тухай Эб найрам... Бүхэдэлхэйн Соведэй Ханда... гар табилгын политическэ уд... нар тухай дэлгэрэнгыгээр х... Удаань студент А. Ковалев б... сад үгэ хэлээ.

Хандалгада харюу болгон ... һайнаар һуралсахабди гэһэн ... студентнэр абаа. Һүүлээрнь ... далгада гар табилга ехэ дэ... тэтэйгээр үнгэрөө.

Ц. Рыгзе...

Улан-Удын педучилищида

Эб найрамдалай Бүхэдэ... Соведэй Хандалгада гарнууд... бихаяа Улан-Удын педучили... багшанар ба студентнэр э... тэйгээр сугларбад.

Дайн сэрэг үүдхэжэ ... американо-английска империа... нуудай хорото муухай түсэб... таһалдуулхын тула эб найр... лай тала баригшадай хүдэлм... ехэ удхашанартай тухай ... хэлшэ хэлэбэ. Удаань үгэ ... һэн студентнэр эрхим һа... һуралсахаһаа гадна, ниитэ... гууламжын хүдэлмэридэ ... тэйгээр хабаадалсажа, эб ... рамдалай хэрэгтэ туһалха ... тойбди гэжэ мэдүүлбэ.

Б. Цыренжа...

Сад тарилгые саашадань хүгжөөхын түлөө

☆

И. НАЗАРОВ—РСФСР-эй хүдөө ажахын министрын орлогшо

☆ ☆

Сад тарилта хадаа колхозуудай олзо доход дээшэлүүлхэ ба колхознигуудые баян шадалтай болгохо хэрэгтэ угаа ехэ үүргэ дүүргэнэ. Манай тосхонууд ба городуудай газаа түхэлые хубилгаха хэрэгтэ сад тарилгын үүргэнь угаа ехэ юм. Сад тарилга хадаа хүнэй элүүрые һайжаруулхада туһатай, гэрэнэй ажаһуудалые гоёоно гэжэ ородой агуу ехэ эрдэмтэ И. В. Мичурин сэсэн зүбөөр хэлэһэн юм.

Садууд хадаа социалистическэ түрүү газар таряалангай шухала һалбаринь гээшэ. Манай ороной бүхы областьнуудта түрүү колхозууд ба совхозууд һайн садуудтай юм.

Жэшээлхэдэ, Краснодарска хизаарай Геленджикскэ районой «Красный садовод» колхоз 1930 ондо 150 га талмайда сад тариһан ба үнгэрһэн жэлдэ 20 мянга гаран центнер үрэ жэмэсэй ургаса абажа, 3 миллион гаран түхэригэй олзо олоһон байна. Московско областиин Ленинскэ районой Мичуринай нэрэмжэтэ колхоз үнгэрһэн жэлдэ 100 гаран га талмайтай садһаа 1.950 мянган түхэригэй олзо доход абаа.

Сталинградска областиин Сарпинска районой «Красная степь» колхоз 20 гаран гектар үрэжэлтэ садуудтай юм. Энэ колхозой сад тарилгын бригадые дүй дүршэлтэ бригадир-садовод А. А. Медко хүтэлбэрилнэ, тус бригада садай мододые һайнаар хамгаалан ургуулдаг байна. Үнгэрһэн жэлдэ энэ колхоз өөрынгөө садһаа 300 мянга шахуу түхэригэй олзо абаһан байна. Тамбовско областиин Мичуринска районой «Завет Ильича» колхоз өөрынгөө садые һайнаар харууһалһанай ашаар үнгэрһэн жэлдэ жэмэс худалдаад 150 мянга шахуу түхэриг олобо.

Жэмэстэ культуранууд колхозуудай гаргашые илангаяа түргөөр харюулна.

Татарска АССР-эй Верхне-Услонско районой Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой нүхэд Шмелевой ба Шершинэй сад тарилгын бригаданууд жэмэсэй үндэр ургаса туйлаа. Үнгэрһэн жэлдэ тэдэнэр түсэбөөр 30 центнер гүлзээргэнэ абахын орондо гектар бүриһөө 35 центнер абаба. Жэмэс худалдаад, тус колхоз 200 мянга гаран түхэриг абаа.

Московско областиин Бронницка районой «Борец» колхоз энэ жэлдэ дандаа гүлзээргэнэ худалдаад, 300 мянга гаран түхэриг олзо абаһан байна.

Дагестанска республикын Унцукульска райондо сад тарилга хүдөө ажахын гол һалбаринуудай нэгэн болоо. Районой 8 колхозуудай 7-ниинь сад тарина. Сад тарилгаһаа ороһон олзонь колхозуудай ниитэ доходой 60 шахуу процентнь болоно.

Совхозуудта ехэ садууд бии юм. Краснодарска хизаарай «Агроном» совхоздо садуудай талмайнь 1500 гектар болоно. Кубань дээрэхи «Гигант» совхозой садай ажахынь дэлхэй дээрэ эгээн томо юм, тэрэнэй талмай—2300 гектар байна. Энэ сад һаяхан үрэжэжэ эхилһэн ба үнгэрһэн жэлдэ 80 мянга гаран центнер үрэ жэмэс үгэһэн байна.

Колхозуудые томодхоһон ба тэдэниие эмхидхэлэй-ажахын талаар бэхижүүлһэн ябадал 20—50 ба тэрээнһээ үлүү гектар газарта ехэ садуудые тариха һайн условинуудые байгуулаа. Гансахан Рязанска областьдо 1950 ондо 20 гектарһаа дээшэ талмайтай колхозно ехэ садуудай тоонь 1949 онойхитой сасуулхада 1,5 дахин олон болоһон байна.

Колхозуудые томодхолго хадаа садуудта эрхим агротехникэ хэрэглэхэ, сад тарилгада түрүү наука нэбтэрүүлхэ, садай тусхай бригаданууд ба звенонуудые байгуулха, колхозно садоводуудай кадрнуудые ургуулха, нилээд томо ажахынуудта бэлэдхэл ехэтэй мэргэжэлтэдые хабаадуулха үргэн арга боломжые тэрэшэлэн нээнэ.

Ехэ садуудта хүдэлмэри механизацилха гээшэ ажалай бүтээсые нилээд дээшэлүүлхэ арга олгоно. Энэнь колхозно олон һалбарита ажахын экономикые дээшэлүүлдэг байна.

Сталинска табанжэлнүүд соо сад тарилгын географи эридээр хубилаа.

Алтайска хизаарай Шипуновско районой Молотовой нэрэмжэтэ түрүү колхоз Сибирь дотороо алдаршанхай юм. СССР-эй Верховно Соведэй депутат, Социалистическэ Ажалай Герой дүй дүршэлтэ мичуринец Ф. М. Гринько тус колхозые хүтэлбэрилнэ. 50 гектар талмайтай сад энэ колхоздо угаа ехэ олзо доход оруулна. Капитальна хүдэлмэринүүд, электростанци барилга, ажахын барилганууд, үүлтэртэ мал худалдан абалга — эдэ бүгэдэ садһаа ороһон олзо доходуудаар хэгдэбэ.

Хүдөө ажахын талаар түрүүлэн ябаа Минусинска район Сибирь доторoo сад тарилгаар түрүү район юм. Энэ районой бүхы колхозууд садуудтай байна.

Садууд ба жэмэстэ модод холын Хойто зүгтэ—Мурманск, Нарым, Игарка, Камчатка, Сахалин ба хойто зүгэй бусад районуудта таригдана. Үдхэн хүбшэ ой тайга соо нанаецуудай сонхонуудай хажуугаар жэмэстэ модод — яблони, вишни, груша ургана.

Нүхэр Сталинай үүсхэлээр, субтропическа культуранууд Краснодарска хизаарай, Крымэй, Дагестанай шэнэ районуудта абаашагдаа. Байгаалиие шэнэдхэн хубилгагша агуу ехэ эрдэмтэ И. В. Мичуринай туйлалтануудай үндэһөөр, виноград тарилга хойто зүг руу холо хүрэтэр дабшаба. Тамбовско, Саратовска ба бусад областьнуудта винограднигуудые хаа хаанагүй тарижа байна. Һүүлэй хоёр жэлэй турша дотор Московско областьдо 30 гектар шахуу винограднигууд һуулгагдаа.

Колхознигуудай, хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай коллективнэ ба бууса шадарай сад тарилга ехэ хэмжээтэй болобо.

Челябинска тракторна заводой хүдэлмэрилэгшэдэй ба албахаагшадай коллективнэ сад 70 гаран гектар талмайтай юм. Энэ коллективэй «Тракторосад» һаяхан хооһон байһан газарта ургаба.

Рублевско водопроводно станциин хүдэлмэришэд ба албахаагшад сад тарижа эхилһээр 5 жэл үлүүтэй болоо.

Москвада ба Свердловскдо 1000 шахуу гектар газарта коллективнэ садууд бии юм. Красноярск, Владивосток, Ленинград, мүн республикын бусад городууд ба промышленна центрнүүдтэ коллективнэ садууд таригдажа байна.

Свердловск городой туршалгашад-мичуринецууд сад тариха талаар ехэ хүдэлмэри хэнэ, тэндэ хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай бууса шадарай хэдэн мянгаад ба коллективнэ 50 садууд тоологдоно. Үрэ жэмэстэ 400 мянга шахуу модод ба бургааһанууд эдэ садуудта ургана.

Сталинска табанжэлнүүд дотор сад тарилгын гол база—питомнигууд байгуулагдаһан ба бэхижүүлэгдэһэн байна. Жэмэстэ питомнигуудтай совхозуудай ба колхозно питомнигуудай үргэн сеть байгуулагдаа. Ойрын жэлнүүдтэ эдэ питомнигуудһаа 40 миллион хэһэг һуулгаха материал гаргагдаха байна.

Энэ жэлэй намар РСФСР-эй питомнигууд жэмэстэ 10 миллион гаран тарилгын мододые гаргаха юм, гэбэшье энэ тоонь колхозуудай, совхозуудай, һургуулинуудай, больницануудай, мүн коллективнэ ба бууса шадарай садуудтай колхознигуудай, хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай ургажа байгаа эрилтые тарилгын материалаар хангажа шадахагүй байна. Нютагай хүдөө ажахын органууд питомнигуудые хүгжөөхэ ба бэхижүүлхэ ябадалда гол анхарал хандуулха, өөрынгөө областиин эрилтэ бүрин хангахын тулада тарилгын материалые ехээр бүтээн гаргаха ябадал туйлаха ёһотой.

«Садай недели» хадаа сад тарилгые ба виноград тарилгые саашадань дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехэ удхашанартай юм. Энэ жэлдэ тэрэ болбол центральна, баруун, хойто ба зүүн районуудта сентябриин 30-һаа октябриин 7 хүрэтэр, урда районуудта — октябриин 28-һаа ноябриин 4 хүрэтэр үнгэргэгдэнэ.

Энэ намар Российска Ф... циин колхозуудта 20 мянга ... гектар садууд, жэмэсэй мод... винограднигууд таригдаха ё... юм.

Садуудые тарилга хада... хэмжээтэй газар дээрэ, түрү... ээлжээндэ промышленна ... нүүдые тойруулан, жэмэс ... соруулдаг промышленности... нонуудта ба шэнэ барилга... районуудта хэгдэхэ ёһотой.

И. В. Мичуринай ба т... дахагшадай гаргаһан шэнэ ... дартна ба хуушанай эрхим ... нуудаар шэнэ тарилга ... ёһотой.

Тарилгын материалай со... шанарынь сад тарилгын амж... тодорхойлно.

Эрхим стандартна ба шэн... нуудай элбэг байдаг түрү... станцинууд хадаа сад т... культурна центрнүүд мүн. Ж... тэ питомнигуудые тарилгын ... риалаар ойрын 1—2 жэл со... гаха зорилго тэдээндэ даа... на.

Сад хамгаалха полос... тариха ябадал садай бүри... байлгые хангаха условинуу... гэн мүн. Һайнаар үтэгжүү... һэн, гүнзэгыгөөр элдүүрил... хүрьһэндэ шэнэ тарилга ... ёһотой.

«Садай недели» үнгэргэх... миссинууд ажалшадай депу... дай нютагай Соведүүдэй ... байгуулагданхай, тэдэнэр с... риха ба виноград тариха т... гүрэнэй түсэб амжалтат... дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэх... далда колхозуудай, совхо... олониитын, мүн советскэ ... партийна организацинуудые ... лэн эмхидхэхэ ёһотой.

Дуунай конкурс юу харуулааб?

Искусствын хэрэгүүдые эрхилхэ управлени олониитын дуулаха дуунда хүгжэм найруулан зохёохо тушаа конкурс энэ оной май һара-да соносхоһон байгаа. Теэд конкурсые эмхитэй һайнаар үнгэргэжэ, урдань табигдаһан зорилгые бүримүһэн бэелүүлхэ тушаа ямаршье хүдэлмэри ябуулагдаагүй байха юм. Тиимэһээ энэ конкурс өөрынгөө зорилго дүүргээгүй.

Конкурс гол түлэб мүнөө үеын түүхэтэ событинуудые тодорхойлһон гүн ехэ удхатай, ирагуу һайхан хүгжэмтэй, арад зондо ойлгостой дуунуудые бии болгохо гэһэн зорилготой байгаа. Республикын олониитэ ажалшад энэ үүсхэлые баяртайгаар угтаһаниинь мэдээжэ. Яахадааб гэхэдэ, удхаараа, хүгжэмэйнгөө талаар уран һайханаар найруулагдаһан, арад зоной сэдьхэл хүдэлгэмэ бурят-монгол дуунууд манайда ехэ хомор байна гэжэ сэхэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Арад ниитын дунда ехээр дэлгэршэһэн, республика дотор ажалшадай хаа хаанагүй дуулалдаг болоһон дуунууд ехэ үсөөн бэшэ һаа, мүн бии. Эдэ дуунуудай ойлгалта юугээр тайлбарилагдааб гэхэдэ, удхааараашье, найруулгаараашье һайн гэхэ гү, али ондоогоор хэлэхэдэ, тэдэ дуунуудай удха формо хоёрынь нигта холбоотой байдаг. Жэшээнь, «Ленинэ—Сталинаа магтанамди» гэжэ арадай дуунай нэгэ куплет хараад харая:

Геройнуудаа олоор
   ниидхүүлээшэ
Түрэлтэ ороноо дууланамди.
Нарандаа бидэнээ жаргуулааша
Ленинээ—Сталинаа магтанамди.

Иимэ үсөөхэн үгэнүүд аад, айхабтар ехэ удхатай байна бшуу. Тиимэһээ бурят-монгол арадай дунда энэ дуунай үргэнөөр алдаршаһаниинь ойлгосотой.

Энээн дээрэ тогтожо хэлэхэ юумэн шухала болооб гэхэдэ, дуунай удха формо хоёрой хоорондоо нягта холбоотой байха ёһотойе ойлгодоггүй гэхэ гү, али энээндэ анхаралаа огто табидаггүй ябадал үзэгдэнэ. Дуунай удха формо хоёрой хоорондохи таһаршагүй холбоо тухай советскэ поэт Исаковский ехэ образноор иигэжэ хэлэһэн байна: хүгжэм хадаа дуунай дали гээшэ, теэд дуунай удха муу, энэ дали дээрэ тээжэ абаха юумэнэй үгы байгаа һаа, тиимэшье ниидэжэ холо ошохогүй.

Энэ ехэ зүб байна. Теэд манай республикын зарим композиторнууд дуунай хүгжэм текст хоёрой хоорондоо яашагүй холбоотой байха ябадалда анхаралаа табидаггүй, зарим ушарта хүгжэмынь текстһээ таһаршадаг, мүн бурят-монгол национальна шэнжэ шадалгүй байдаг, дуу дуулажа байһан хүн үгэнүүдэйнь ойлгосотой байха тухай анхардаггүй. Дуунай хүгжэмые найруулан зохёоходоо үгэнүүдынь хазагайруулжархидаг гү, али огто ондоо, буруу удхатай болгожорхидог ушарнуудшье бии. Радиогоор бурят-монгол дуунай концертнүүдые дамжуулхадань, олонхи ушарта үгэнүүдынь огто ойлгогдодоггүй. Энээн тушаа нэгэ жэшээ харуулая. Дурсагдагша конкурсын дүнгүүдые согсолхын тулада һаяхан болоһон жюриин заседани дээрэ «Сагаан далимни дулабхаа» гэжэ дуунай «шадалтай», «ажалтай» гэһэн үгэнүүдые «шадаалтай», «ажаалтай» гээд дуулаһан байха юм. Энээн дээрэһээ хараад үзэхэдэ, түрүүшын үгэ тад ондоо удхатай, һүүлшынь үгэ огто ямаршье удхагүй болошоно бшуу. Энэ мэтын жэшээнүүдые дууһан харуулха гээ һаа ехэ олон байха. Энэ хадаа манай республикын композиторнуудай творческо хүдэлмэридэхи ехэ дутуунуудай нэгэниинь мүн.

Республикын искусствын хэрэгүүдые эрхилхэ управлени олониитын дуунай конкурс соносхоходоо, нэгэ алдуу хэһэн байна гэбэл, дуунай шалгагдамал, бэлэн текстые үгэнгүй, хаанаһаашьеб композиторнуудай өөһэдөө бэдэржэ олохыень дурадхаһан байха юм. Энэ ехэ буруу гэжэ һанамаар. Энэ хадаа дуунайнгаа удхаһаа хүгжэмэйнь бүрин дулдыданги байха ябадалые арсаһан, «юушье һаань олоод лэ, хүгжэм найруулан зохёо» гэһэн удхатай болошоно. Үнэн дээрээ иимэ байха ёһогүй. Мүнөө үеын түүхэтэ событинуудые дуун соо дэлгэрэнгыгээр харуулхын тулада түрүүшээр элдэб олон шухала темэнүүдээр дуунай текстнүүдые эрхим мэргэжэлтэ уран зохёолшодто захижа бэшүүлхэ, эдэ текстнүүдые зүбшэн хэлсэхэ, тиигээд һайн удхатай, уран шадамараар бэшэгдэһэн дуунуудтань хүгжэм найруулхын тулада конкурс соносхоболынь таатай байха байгаа.

Тэрэшэлэн зарим композиторнууд дуунай хүгжэмые найруулан зохёохынгоо урда тээ, тэрэнэй удхые ухамайлан ойлгожо абангүй, гансахан хүгжэмэйнь талые баримталаад, энэ хэрэгтэ халирхайгаар хандадаг хэбэртэй. Жэшээнь, конкурсын үедэ Цэдэн Галсановай «Лирическэ дуунуудта» хүгжэм найруулагдаһан байба. Эдэ дуунуудай удха дээрэһээ хаража үзэхэдэ, хүгжэмынь урин хүнгэн, солбон сохёо, эршэтэй, наада зугаагаар нэбтэрэнги байха зэргэтэй байгаа. Теэд композитор эдэ дуунуудай удхые хүгжэмөөрөө тодорхойлжо огто шадаагүй. Хүгжэмынь хүнэй сэдьхэлдэ хүхюу баярай мэдэрэл түрүүлнэгүй. Тэндэ эдэ дуунуудые хүнэй уйдхарлама хүшэрөөр дуулаһан байха юм. Хүгжэмынь иимээр найруулагданхай.

Тиин, хуряангыгаар тобшолон хэлэхэдэ, бурят-монгол арадай дунда үргэнөөр дэлгэрһэн, мүнөө үеын һайн, һайхан дуунуудай ехэ үсөөн байһанай зарим шалтагаануудые дээрэ дурсагдагша конкурс тодоор элишэлбэ. Республикын искусствын хэрэгүүдые эрхилхэ управлени, композиторнуудай союз энэ конкурсын дүнгүүд дээрэһээ өөһэдынгөө хүдэлмэридэ шухала тобшолол хэхэ зэргэтэй. Дуунай конкурс соносхоһон аад, тэрэнээ эсэстэнь хүргэнгүй, ёһо тэдыгээр хандаха гээшэ ехэ харюусалгагүй хэрэг болоно. Конкурсын дүнгүүдые согсолон гаргаха ёһотой жюриин заседанида 9 гэшүүдэйнь олонхи (5 хүн) байгаагүй. Дуулаха хүнүүдынь дуугаа сээжэлдэнгүй ерээд, дуулажа шадахагүй байба. Иимэ харюусалгагүй, жаяг заршамгүй, эмхигүй ябадалые тэсэжэ болохогүй.

Ц. Цибудеев.

Терминологическа комиссида

Һаяхан Бурят-Монголой АССР-эй терминологическа комиссиин заседани боложо, тэрээн дээрэ тус комиссиин дүрим баталагдаба.

Тэрэ дүримэй ёһоор терминологическа комисси бурят-монгол хэлэнэй словарна составые баяжуулха, наука болон культурын элдэб һалбаринуудай талаар терминүүдые тогтоохо ябадал эрхилхэ юм. Ниитэ-политическэ, философско, научно-техническэ, һуралсалай-педагогическа терминүүдые, мүн тэрэшэлэн литература болон искусствын талаар терминүүдые бурят-монгол хэлэн дээрэ зохёон гуримшуулха, тогтоохо гээшэ тус комиссиин зорилго болоно.

Терминологическа комисси болбол бурят-монгол литературна хэлэнэй бата тогтууритайгаар үшөө тогтоогүй терминүүдые хамагай түрүүндэ баталха байна.

Терминологическа комиссиин баталһан терминүүдые республикын бүхы организацинууд заабол ёһоор хэрэглэхэ ушартай.

Терминүүдые хаража үзэхэ болон баталха гуримынь мүн тэрэ дүримөөр хараалагдаа. Терминологическа комисси хадаа хоёр һарадаа нэгэнһээ үсөөн бэшэ заседани хэхэ юм.

Баталамжада табигдаха терминүүдые культурын научно-шэнжэлэлгын институт суглуулжа, бүгэдэниитын зүбшэн хэлсэхын тулада «Бурят-Монголой үнэн» газетэдэ тунхаглажа байха юм. Тиихэдэ оршуулагшад, хэблэлэй болон литературын хүдэлмэрилэгшэд терминүүдые өөһэдынгөө һанамжа болон дурадхалнуудтайгаар научно-шэнжэлэлгын институтта эльгээжэ байха ёһотой болоно.

Научно-шэнжэлэлгын институт газетэдэ тунхаглагдаһан терминүүд тухай бүхы һанамжануудые согсолжо, терминологическа комиссиин баталамжада табиха байна.

Терминологическа комисси болбол жэлдээ нэгэ дахин бюллетень хэблэн гаргажа, тэрээн соогоо баталагдаһан терминүүдые тунхаглажа байха юм.

Эрхим киномеханик

...риин аймагай стационарна установкодо нүхэр Геннадий ...дин хүдэлмэрилһөөр жэл шахуу боложо байна. Комсомолец-киномеханик нүхэр Агильдин даалгаваа уялгаяа һайнаар дүүргэнэ. ...ша оной сентябрь һара соо 21 киносеанс ажалшадта харуулһан байха юм.

Иигэжэ нүхэр Агильдин ажалшадай дунда хүндэтэй киномеханик болонхой.

Р. Цыренов.

Германска Демократическа Республикын хоёр жэлэй ой

Нүхэр Сталинда эльгээһэн амаршалгын послана

Германска Демократическа Республикын байгуулагдаһаар хоёр жэл гүйсэһэнэй ойдо зорюулагдаһан баярай заседаниһаа нүхэр И. В. Сталинда эльгээһэн амаршалгын послани дотор иигэжэ хэлэгдэнэ:

«Хүндэтэ Генералиссимус
   Сталин!

Германска Демократическа Республикын байгуулагдаһаар хоёр жэл гүйсэһэнэй ойдо зорюулагдаһан баярай заседанида хабаадагшад Танда, эрхим хүндэтэ Генералиссимус Сталин, Германска Демократическа Республикын эб найрамдалда дуратай арад зоной халуун баясхалан хүргэжэ, гүнзэгы ехэ хүндэлэл мэдүүлнэ. Илалта түгэс Советскэ Арми болбол Танай сэсэн мэргэн хүтэлбэреэр гитлеровскэ фашизмые бута сохижо, нацистска дээрмэдэлгэһээ арадуудые сүлөөлөө. Советскэ Союзай үнэн сэхэ туһаламжын ба гүнзэгы сэдьхэлэй дэмжэлгын ашаар антифашистска демократическа байгуулалта манайда бэхижэжэ, бидэнэр Германиие шэнээр хүгжөөхэ замда гаргажа шадаһан байнабди.

Манай республикын байгуулагдаһантай дашарамдуулан эльгээһэн түүхэтэ телеграмма соогоо «Германска демократическа эб найрамдалда дуратай республика тогтоолго хадаа Европын түүхэдэхи эрьелтын пункт мүн» гэжэ Та хэлээ һэнта. Үнгэрһэн хоёр жэлэй турша соо манай республикын прогрессивнэ хүсэнүүд болбол өөһэдынгөө үнэн сэхэ, шэн зоригто ажалаар Германска Демократическа Республикые эб найрамдалай түшэг тулгуури болгоо, амгалан ажал эмхидхэхэ хэрэгтэ, ажалшадай ажана тэниглэн байдалые һайжаруулха хэрэгтэ ехэхэн амжалтануудые туйлаа. «Эб найрамдалда дуратай Советскэ Союзай оршон байхатай хамта, эб найрамдалда дуратай демократическа Германиин байлга хадаа Европодо шэнэ дайнуудые үүдэхэгүй болгохо байһандань, Европодохи шуһа адхаралгада эсэс табиха байһандань, европейскэ оронуудые дэлхэйн империалистнуудай боолшолхо аргагүй болгохо байһандань ажаг һэжэг байха ёһогүй» гэһэн Танай заабариие һанажа, бүхы Германиин эб найрамдалда дуратай хүнүүд Баруун Германиие ремилитаризацилгада эсэргүүгээр, һэргээн бодхоогдожо байгаа германска империализмда эсэргүүгээр, шэнэ дайнай аюулда эсэргүүгээр, демократическа үндэһэ һуури дээрэ Германиие нэгэдүүлхын түлөө, эб найрамдалай договорой түргэнөөр баталагдахын түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэжэ байна. Танай сэсэн мэргэн үгэнүүд энэ тэмсэлдэ зам шэглэл гаргажа үгэнэ. Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө Танай эсэшэгүй тэмсэл хадаа манда үльгэр жэшээ болоно. Танай саг үргэлжын туһаламжа хадаа эрид шууд тэмсэлыемнай шангадхажа, илалтадаа этигэхэ ябадал бидэндэ түрүүлнэ. Танда хүргэһэн баясхалангаа нэгэдэмэл, эб найрамдалда дуратай демократическа Германиие байгуулан, эб найрамдал сахин хамгаалхын түлөө бүхы хүсөөрөө тэмсэхэбди гэһэн найдуулгаар батадханабди.

Эб найрамдалда дуратай немецкэ арадай ба Советскэ Союзай эб найрамдалда дуратай арадуудай хоорондохи хани барисаан мандаха болтогой!».

Советскэ правительственна делегаци Берлин ерэбэ

БЕРЛИН, октябриин 6. (ТАСС). СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн В. В. Кузнецов түрүүтэй советскэ правительственна делегаци Германска Демократическа Республикын тогтоогдоһоор 2 жэлэй ойн һайндэртэ хабаадахын тула мүнөөдэр Берлин ерээ. Делегациин составта РСФСР-эй гэгээрэлэй Министр И. А. Каиров, Германска Демократическа Республикын Правительствын дэргэдэ байдаг СССР-эй дипломатическа миссиин толгойлогшо посол Г. М. Пушкин бии.

Советскэ правительственна делегациие Арадай палатын түрүүлэгшэ Иоганнес Дикман ба Премьер-Министр Отто Гротеволь түрүүтэй Германска Демократическа Республикын правительственна делегаци, СКК-гэй Түрүүлэгшын дэргэдэ байдаг политическэ советник В.С. Семенов, дипломатическа миссинүүдэй түлөөлэгшэд, партинуудай ба олониитын организацинуудай түлөөлэгшэд Шенефельдэхи аэродром дээрэ угтаба.

Германска Демократическа Республикын тогтоогдоһоор хоёр жэлэй ойн баярай заседани

БЕРЛИН, октябриин 6. (ТАСС). Германска Демократическа Республикын тогтоогдоһоор хоёр жэлэй ойдо зорюулан Германска Демократическа Республикын Правительствоор эмхидхэгдэһэн баярай заседани мүнөөдэр, Берлиндэхи гүрэнэй оперын байшан соо болоо. Оперын ехэ зал соо министрнүүд, Правительствын статс-секретарьнууд, Арадай палатын ба газарнютагуудай палатын депутадууд, национальна шангай лауреадууд, ажалай геройнууд, үйлэдбэриин габьяата эдэбхитэд, габьяата врачууд ба арадай багшанар, предприятинуудай делегадууд, партинуудай ба олониитын организацинуудай түлөөлэгшэд суглараа.

Заседани дээрэ дипломатическа миссинүүдэй гэшүүд ба Германидахи Советскэ Контрольна Комиссиин түлөөлэгшэд байлсаба.

Заседанида хабаадагшад болбол хүндэтэ ложодо Германска Демократическа Республикын Президент Вильгельм Пикын ерэхэдэнь ехэ баяртайгаар, нэрьемэ удаан үргэлжэлһэн альгаташалгануудаар угтаба.

Хабаадагшадай нэрьемэ альгаташалгаар угтагдан, Премьер-Министр Отто Гротеволь, Премьер-Министрын орлогшонор, Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр Георг Дертингер, республикын тогтоһоор хоёр жэлэй ойн һайндэртэ ерэһэн гадаадын делегацинууд, тэрэшэлэн Баруун Германиин делегаци президиумдэ һууринуудаа эзэлбэ.

Германска Демократическа Республикын Премьер-Министр Отто Гротеволь удаан үгэ хэлээ.

Гротеволиин һүүлээр советскэ правительственна делегациин толгойлогшо В. В. Кузнецов нэрьемэ овацияар угтагдан, үгэ хэлэбэ.

Германска Демократическа Республикада арадай эдлүүринүүд байгуулагдаа, тэдэнь гүрэнэй мэдэлдэ байха юм. Потсдамай дэргэдэ «Шпейт» гэжэ эдлүүри бии. Урдада энэнь помещигэй мэдэлдэ байһан аад, мүнөө арадай зөөри болоо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Шпейт» гэжэ арадай эдлүүридэ. Хүдэлмэришэд модо шэнээр тариһан газарые буртаг үбһэнһөө сэбэрлэжэ байна.

ТАСС-эй фотохроника.

Атомна зэбсэг тушаа „Правдын" корреспондентдэ нүхэр И. В. Сталинай үгэһэн харюу тухай гадаадын мэдээсэлнүүд

ХИТАДАЙ АРАДАЙ РЕСПУБЛИКА

ПЕКИН, сентябриин 7. (ТАСС). Мүнөөдэр бүхы центральна газетэнүүд атомна зэбсэг тушаа «Правдын» корреспондентдэ нүхэр И. В. Сталинай үгэһэн харюуе томо гаршагтайгаар бүрин толилоо. Бүхы газетэнүүд И. В. Сталинай портредые толилбо. «Женьминь-жибао» газетэ энээн тушаа түрүү статья соогоо иигэжэ бэшэнэ: «Атомна зэбсэг тушаа нүхэр Сталинай харюу хадаа бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал тээшэ уряалһан агуу ехэ уряа болоно, американска атомщигуудай агрессивнэ һанаашалгануудта хүндэ сохилто хэнэ, дэлхэйн эб найрамдалда дуратай бүхы арадуудта угаа ехэ хүсэ үгэнэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хамгаалха хэрэгтэ этигэхэ этигэлые хизааргүйгөөр бэхижүүлнэ».

Советскэ Союзай атомна зэбсэгтэй байһантай дашарамдуулан өөрынгөө аюулгүй байдал тушаа США-гэй элдэб олон ажал-ябуулагшадай сошордуу байһаниинь огто үндэһэгүй байна, ушарынь Советскэ Союз США-дэ гү, али бусад оронуудта добтолхые һананагүй гэжэ Сталин мэдүүлнэ. Советскэ Союз атомна зэбсэг хорихо, тэрэниие үйлэдбэрилхэ ябадал хорихо гэжэ эрид дурадхаһаар үни болоо. Харин США ба тэрэнэй талын оронууд энэ дурадхал бэелүүлхээ арсана.

Түрүү бэшэг хадаа дэлхэйн эб найрамдалда дуратай арадуудые иигэжэ уряална:

«Бүхы дэлхэйн эб найрамдалда дуратай арадууд, Сталинай зааһан тэмсэлэй замаар ябагты! Илалта манай талада байна!».

Атомна зэбсэг тушаа «Правдын» корреспондентдэ нүхэр И. В. Сталинай үгэһэн харюуе толилһон газетэнүүд Хитадай столицын бүхы хубинуудта эли газартань хадагдаба.

ШАНХАЙ, октябриин 7. (ТАСС). Атомна зэбсэг тушаа «Правдын» корреспондентдэ нүхэр И. В. Сталинай үгэһэн харюу бүгэдэниитын баяраар ба һайшаалаар угтагдаа. Нүхэр И. В. Сталинай харюу мүнөөдэр нютагай радиогоор дүрбэ дахин дамжуулагдаба.

Мүнөөдэр шанхайска бүхы газетэнүүд нүхэр И. В. Сталинай харюуе түрүү хуудаһануудаа дээрээ томо гаршагтайгаар толилбо. «Синьвеньжибао», «Лаодунбао» ба «Шанхай Ньюс» газетэнүүд нүхэр И. В. Сталинай портредүүдые толилоо.

«Дагунбао» газетэ иигэжэ бэшэнэ: уласхоорондын оршон байдалай мүнөөнэй түгшүүрилэй условинуудта, атомна бомбые СССР-тэ туршаһан баримтые баталан «Правдын» корреспондентдэ нүхэр Сталинай үгэһэн харюунь агрессорнуудай түсэбүүдтэ үхэсэ сохилто болобо, бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалда дуратай олон миллион хүнүүдтэ баяр асарба. Советскэ Союзда атомна бомбын байһан ябадал американска атомщигуудые айлгангүй байха аргань гүй.

Советскэ Союзай гарта байһан атомна бомбо эб найрамдал хамгаалха түгэс хүсэтэ зэбсэг мүн. Атомна зэбсэг хэрэглэхэ ба үйлэдбэрилхэ ябадал хорихо тухай нүхэр Сталинай дурадхал бүхы дэлхэй дээрэ угаа халуунаар угтагдахань лабтай.

ПОЛЬША

ВАРШАВА, октябриин 7. (ТАСС). Атомна зэбсэг тушаа «Правдын» корреспондентдэ нүхэр И. В. Сталинай үгэһэн харюуе польско бүхы газетэнүүд эли газартаа мүнөөдэр толилбо.

Нүхэр И. В. Сталинай харюу хадаа эб найрамдалай түшэг тулгуури—Советскэ Союз угаа ехэ хүсэн, илагдашагүй хүсэн гээшэ гэжэ, антиимпериалистическэ лагерь дайнай лагерьһаа угаа ехэ булюу хүсэтэй байна гэжэ дэлхэйн олониитэдэ харуулаа гэжэ «Трибуна Люду» газетэ түрүү статья соогоо тэмдэглэнэ. «Эб найрамдал хүсэнэбди, эб найрамдалай түлөө тэмсэнэбди, гэбэшье, агрессорнуудай дай эхилээ һаань, тэдэниие зэбсэг түгэсөөр угтахабди гэһэн советскэ хараа бодол нүхэр И. В. Сталинай харюу соо бүхы дэлхэйдэ — ханинарта ба дайсадта, эб найрамдал хамгаалагшадта ба дай үүдхэгшэдтэ зүб тодорхойгоор харуулна. Энэ хараа бодол бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэниие зоригжуулна, империалистнуудта һануулга болоно.

Атомна энерги тухай асуудалаар СССР-эй хараа бодол бүхы дэлхэйн үргэн олониитэ хүн зоной зүгһөө һайшаалаар угтагдаа.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ илалтын найдабари болоһон социализмын орон болбол угаа ехэ хүсэн мүн гэжэ арадууд мэдэнэ. Арадуудай аюулгүй байдал хамгаалан, эб найрамдал сахиха талаар тэдэнэй хүсэлэлгэ дэмжэн, дэлхэйн эгээн ехэ ба эгээн хүсэтэй гүрэн ябана гэжэ тэдэнэр мэдэнэ, баярлана», — гэжэ газетэ бэшэнэ.

«Правдын» корреспондентдэ нүхэр Сталинай үгэһэн харюу тушаа фабрикануудай ба заводуудай хүдэлмэришэдэй, инженернүүдэй, эрдэмтэдэй ба артистнуудай үгэнүүдые газетэнүүд толилно.

ЧЕХОСЛОВАКИ

ПРАГА, октябриин 7. (ТАСС). Атомна зэбсэг тушаа «Правдын» корреспондентдэ нүхэр И. В. Сталинай үгэһэн харюу бүхы чехословацка арадай анхарал татана. Атомна зэбсэг хорихо тухай, атомна энерги үйлэдбэрилхэ ба хэрэглэхэ ябадалда уласхоорондын шанга хиналта тогтоохо тухай Советскэ Союзай дурадхалые чехословацка арад нэгэн һаналаар дэмжэнэ.

Мүнөөдэр Чехословакиин центральна бүхы газетэнүүд нүхэр И. В. Сталинай харюуе түрүү хуудаһануудаа дээрээ томо гаршагтайгаар толилоо.

«Руде Право» газетэ «Эб найрамдалай илагдашагүй хэрэг» гэһэн түрүү статьяе энэ шухала документдэ зорюулба.

США

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 6. (ТАСС). «Ассошиэйтед Пресс» ба «Юнайтед Пресс» агентствонууд атомна зэбсэг тушаа «Правдын» корреспондентдэ нүхэр И. В. Сталинай үгэһэн харюуе тодорхойгоор дамжуулаа.

Юнайтед Пресс агентствын мэдээсэл иимэ үгэнүүдээр эхилбэ: «Советскэ премьер Иосиф Сталин атомна бомбын элдэб түхэлнүүдэй нэгые туршалга һаяшаг манайда үнэхөөр хэгдэһэн байна гэжэ мэдүүлээ». Энээн тушаа агентствын хоёрдохи мэдээсэлдэ иигэжэ заагдана. «Ородой премьер Иосиф Сталин Советскэ Союз һаяхан атомна бомбо туршажа үзээ гэжэ баталан хэлэбэ, элдэб калибрнуудтай атомна бомбонуудые туршалга саашадаашье һаяар хэгдэхэ байна гэжэ соносхобо».

АНГЛИ

ЛОНДОН, октябриин 7. (ТАСС). Лондонско үдэшын бүхы газетэнүүд атомна зэбсэг тушаа «Правдын» корреспондентдэ нүхэр И. В. Сталинай үгэһэн харюу тухай мэдээсэлнүүдые эли газартаа толилно.

«Ивнинг стандарт» газетэ нүхэр И. В. Сталинай харюуе бүрин толилоо.

Үглөөнэй газетэнүүдһээ гансахан «Дейли мейл» газетэ «Сталин атомна бомбо тухай хэлэнэ» гэһэн гаршагтай мэдээсэлые һүүлэй мэдээнүүдэй раздел соо толилжо үрдибэ. Атомна бомбын түхэлнүүдэй нэгые СССР-эй туршаһан тухай, тиин туршалганууд саашадаашье хэгдэхэ тухай, энээнтэй дашарамдуулан США-гэй амгалан байдалда аюул тохёолдуулна гэжэ хэлэхэ ямаршье үндэһэ Холбоото Штадуудта байхагүй тухай хэлэгдэһэн харюугай хубиие толилбо.

ФРАНЦИ

ПАРИЖ, октябриин 6. (ТАСС). Франс Пресс агентство иигэжэ дамжуулна:

«Франс Суар» ба «Пари пресс—Энтрансижан» гэжэ французска үдэшын газетэнүүд атомна зэбсэг тушаа «Правдын» корреспондентдэ нүхэр И. В. Сталинай үгэһэн харюу тухай Москваһаа ерэһэн мэдээсэлые угаа ехэ гаршагтайгаар толилоо.

«Юманите диманш» газетэ нүхэр И. В. Сталинай харюуе түрүү хуудаһан дээрээ томо үзэгүүдээр толилбо. Харюу тухай мэдээсэл бүхы түрүү хуудаһанда иимэ гаршагтайгаар толилогдоо гэбэл: «Сталин иигэжэ хэлээ: Бидэнэр агрессортэ эсэргүүсэхын тулада атомна зэбсэгтэй байнабди; СССР США-да гү, али ямар нэгэн ондоо орондо хэзээдэшье добтолхогүй; бидэнэр атомна зэбсэг хорихын түлөө, уласхоорондын шанга хиналта тогтоохын түлөө тэмсэнэбди».

Тиимэһээ «эб найрамдалай бүхы ханинар эб найрамдалай хэрэгтэ шэнэ оруулалта мүн, дай үүдхэгшэдтэ хүсэгэ сохилто мүн гэжэ нүхэр Сталинай мэдүүлгые һайшаана» гэжэ газетэ бэшэнэ.

Германска доторой худалдаа наймаан тухай асуудал тушаа

Советскэ Контрольно Комиссиин түрүүлэгшэ армиин генерал Чуйков баруун гурбан гүрэнэй Верховно комиссарнуудта харюу эльгээбэ

БЕРЛИН, октябриин 5. (ТАСС). 1951 оной сентябриин 6-да американска, французска ба английска верховно комиссарнууд Советскэ Контрольно Комиссиин түрүүлэгшэ армиин генерал Чуйковой нэрэ дээрэ бэшэгүүдые эльгээбэ. Зүүн Германиин засагаархид Баруун Берлинэй ба Германиин баруун зононуудай хоорондо товарнуудые зөөхэ ябадалда һаад ушаруулдаг хэбэртэйгээр тэдэнэр бэшэгүүд соогоо үндэһэгүйгөөр батална. Октябриин 4-дэ Советскэ Контрольно Комиссиин түрүүлэгшэ армиин генерал Чуйков гурбан верховно комиссарнуудта харюу эльгээбэ, тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ: «Американска, английска ба французска эзэмдэгшэ засагаархид лэ хизаарлалтын хэдэ хэдэн хэмжээнүүдые абга гэжэ баримтанууд харуулна, тэдэнэй үндэһөөр, 1950 оной зональна хоорондын худалдаа наймаанай хэлсээн эд товарай эрьесын талаар тогтоогдоһон болзор хүрэтэрөө хахадһаа үлүү хэмжээгээр дүүргэгдээгүй байна.

Английска ба французска засагаархидтай хамтадаа американска засагаархид 1951 оной зональна хоорондын худалдаа наймаанай хэлсээ туйлаха ябадалда али болохоор һаад хэһэниинь мэдээжэ, тиимэһээ энэ хэлсээн оройдоол 1951 оной сентябриин 20-до баталагдаһан байна.

Американска, английска ба французска эзэмдэгшэ засагаархидай дурсагдаһан хэмжээ-ябуулганууд баруун германска худалдаа наймаанай-промышленна концернуудай интересүүдтэ, мүн немецкэ хүн зоной диилэнхи олонхи-лой интересүүдтэ зүришэнэ, Зүүн ба Баруун Германиин хоорондо экономическа холбоонуудые үргэдхэхэ ябадалда тохёолдоһон һаадуудые зайлуулха тухай 1949 ондо Парижда ба Нью-Йоркдо болоһон конференцинүүд дээрэ СССР-эй, Англиин, США-гэй ба Франциин правительствонуудай түлөөлэгшэдэй туйлаһан хэлсээнүүдые бүдүүлигээр эбдэһэн болоно.

Баруун Германи руу абаашагдадаг товарнуудай хаана хэгдэһэн тухай справкануудые үзүүлхэ гэжэ баруун берлинскэ худалдаа наймаанай фирмэнүүдһээ эрихэдээ, советскэ засагаархид зарим түхэлэй товарнуудые Баруун Берлинһээ Баруун Германи руу зөөжэ абаашаха ябадалда 1951 оной май һараһаа эхилээд хорилто хэһэн хэбэртэй танай баталалга тэрэшэлэн үндэһэгүй байна.

Үнэндөө советскэ хиналтын органуудай эдэ эрилтэнүүд Контрольно Соведэй экономическа директорадай 1946 оной январиин 16-най дүрбэн талын шиидхэбэридэ бүрин тааралдана.

Иимэ гурим 1946 онһоо хойшо байһаниинь мэдээжэ, тиин Баруун Берлинһээ Баруун Германи руу товарнуудые зөөжэ абаашалгада ямар нэгэн һаад тохёолдожо байһан тухай хэлэгдээгүй байгаа.

1951 оной июнь һарада Берлинэй английска ба французска секторнүүдэй комендантнуудтай хамтадаа Берлинэй американска секторэй комендант хадаа Баруун Берлинһээ Баруун Германи руу абаашагдадаг товарнуудай хаана хэгдэһэн тухай дурсагдаһан справкануудые советскэ хиналтын органуудта үзүүлхыень баруун берлинскэ немецкэ худалдаа наймаанай фирмэнүүдые хорижо, энэ гуримые өөрынгөө нэгэн талын шиидхэбэреэр эбдэһэн байна.

Берлинэй баруун секторнүүдэй комендантнуудай нэгэн талын иимэ ябуулганууд Германска Демократическа Республикын экономикодо хохидол ушаруулна, ушарынь иимэ ябуулганууд хадаа Германска Демократическа Республикаһаа Баруун Германи руу товарна үнэтэ зүйлнүүдые хиналтагүйгөөр зөөжэ абаашаха үргэн арга боломжые Баруун Берлиндэхи хара рыногэй элдэб янзын хонжоо наймаашадта олгодог байна, энээниие нормальна гэжэ мэдэржэ болохогүй. Германска Демократическа Республикын автострадаар баруун берлинскэ ба баруун германска автотранспортын ябаһанай түлөө автозамай түлбэриие 1951 оной сентябриин 1-һээ эхилээд Германска Демократическа Республикын засагаархидай бии болголго 1949 оной нью-йоркско ба парижска хэлсээнүүдые эбдэһэн хэбэртэй танай мэдүүлгэ мүн лэ үндэһэгүй байна.

Дээрэ дурсагдаһан автозамай түлбэри бии болгохо тухай Германска Демократическа Республикын правительствын гаргаһан тогтоол эзэмдэгшэ засагаархидай автомашинануудта хамаагүй юм, тэрээнһээ гадна, энэ хадаа Германска Демократическа Республикын дотоодын хэрэг болоно.

Заагдаһан түлбэри хадаа дүрбэн талын шиидхэбэринүүдээр шиидхэгдэдэг асуудалнууд, тэрэ тоодо Зүүн ба Баруун Германиин хоорондо экономическа холбоонуудые үргэдхэхэ тухай 1949 ондо Парижда ба Нью-Йоркдо абтаһан шиидхэбэринүүдтэ ямаршье хамаагүй байһаниинь ойлгостой.

Миттельланд-каналда байгаа судно-үргэгшэ «Ротензее» тухай хэлэхэ болоо һаа, судонуудай ябажа үнгэрэлгэдэ аюул тохёолдуулха хүрэтэрөө тэрэнэй гол детальнуудай элэһэн ушарһаа, капитальна заһабари хэгдэхын тулада зогсоогдобо. Заһабариин үедэ техническэ бэрхэшээлнүүдэй элирһэн ушарһаа, энэ судно-үргэгшые ашаглажа эхилхэнь мүнөө дээрээ аргагүй байна.

Гэбэшье, энэ судно-үргэгшые түргөөр заһабарилха хэмжээнүүд мүнөө абтажа байна.

Дээрэ дурсагдаһан судно-үргэгшэ Германска Демократическа Республикыншье судонуудай ябахыень хаана гэжэ танда мэдээжэ байхань лабтай».

Баруунай верховно комиссарнуудай сентябриин 6-най бэшэгүүд хадаа Зүүн ба Баруун Германиин хоорондохи худалдаа наймаа эбдэхэ талаар бэелүүлһэн хэмжээ-ябуулгануудайнь түлөө США-гэй, Великобританиин ба Франциин эзэмдэгшэ засагаархидта тохогдохо харюусалгые советскэ хиналтын органуудта дам тохохо гэһэн һэдэлгэ мүн гэжэ Советскэ Контрольно Комисси тоолоно гэжэ армиин генерал Чуйков харюу соогоо ваана.

Германска Демократическа Республикада юумэнэй сэнгүүд дахин химдараа

БЕРЛИН, октябриин 5. (ТАСС). Юумэнэй үнэ сэнгүүдые шэнээр химдаруулха тухай, үргэн хэрэглэлэй хэдэн олон продуктнууд ба товарнуудай карточна системэ болюулха тухай Германска Демократическа Республикын правительствын шиидхэбэридэ зорюулагдаһан пресс-конференци һаяхан Берлиндэ болобо. Пресс-конференци нээхэ зуураа, Германска-Демократическа Республикын информациин зурганай хүтэлбэрилэгшэ профессор Эйслер иигэжэ тэмдэглэбэ: юумэнэй сэнгүүдые шэнээр химдаруулга хадаа Германска Демократическа Республикын ба Берлинэй демократическа секторэй территори дээрэ лэ бэелүүлэгдэнэ. Хэрбээ Германи единэ байгаа һаа, эзэмдэлгын бүхы сэрэгүүдые Германиһаа гаргаха ябадал хангаһан эбэй договорой байгаа һаа, иимэ хэмжээ-ябуулганууды бүхы Германи дотор бэелүүлжэ болохо байгаа.

Германска Демократическа Республикада арадай эдлүүринүүд бии болгогдоо

БЕРЛИН, (ТАСС). Германска Демократическа Республикын территори дээрэ газарай демократическа реформо хэһэнэй ашаар, помещигүүдэй газарнууд ба сэрэгэй гэмтэдэй газарнууд гол түлэб таряашадай гарта үгтэһэн байна. Газарай зарим хубинь гүрэнэй гарта үлээгдэбэ Тэдэ газарнууд шэнэ түхэлэй ажахынуудые арадай гүрэнэй эдлүүрилгэнүүдые бии болгохын тулада хэрэглэгдэһэн байна. Мүнөө республика дотор арадай 726 эдлүүрилгэ тоологдоно.

Арадай эдлүүрилгэнүүд энэ жэлдэ үндэр ургаса абаа. Жэшээлхэдэ, Бранденбург газар нютагтахи «Марки» гэжэ эдлүүрилгэ гектарһаа 37 центнер ячмениин ба 26 центнер рапсын ургаса абаһан байна.

Ажалшад СССР-эй түрүү совхозуудай баян дүй дүршэлые үргэнөөр хэрэглэнэ.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

ПХЕНЬЯН, октябриин 6. (ТАСС). Бүхы фронтнууд дээрэ Корейскэ Арадай армиин соединенинүүд Хитадай Арадай һайндуратанай частьнуудтай нигта хани харилсаатай ябажа, американо-английска сэрэгүүдэй ба лисынмановска армиин шанга добтолгонуудые гэдэргэнь сохижо үргэлжэлөөд, тэрэнэй хүнүүд ба техникэдэ ехэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулаа гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Үсэгэлдэр центральна фронт дээрэ Арадай армиин соединенинүүд американска армиин нэгэдэхи ба гурбадахи дивизинүүдэй шанга 6 добтолгые амжалтатайгаар гэдэргэнь сохёо, тэдэ дивизинүүд Чхолвоньһоо урдуур 50 үлүүтэй танкнуудай, артиллериин ба авиациин дэмжэлгэтэйгээр Арадай армиин хамгаалгын позицинүүдые сүмэлхэ гэжэ һэдэһэн байха юм.

Зүүн фронт дээрэ Янгуһаа хойгуурхи райондо 7 дахин шанга добтолго хэһэн дайсаниие Арадай армиин частьнууд амжалтатайгаар гэдэргэнь намнаа.

Арадай армиин зенитнэ частьнууд ба самолёдуудые агнан буудагшадай отрядууд Хванчжу, Саривонь, Аньак, Синьчен ба Вонсанай районуудтахи амгалан хүн зониие бомбодолгодо ба буудалгада хабаадаһан дайсанай 5 самолёдые унагаагаа.

ПХЕНЬЯН, октябриин 7. (ТАСС). Корейскэ Арадай армиин соединенинүүд Хитадай арадай һайндуратанай частьнуудтай нигта хани харилсаатай ябажа, американо-английска интервентнүүдэй ба лисынмановска сэрэгүүдэй шанга добтолгонуудые гэдэргэнь сохижо үргэлжэлөөд, тэдэнэй хүнүүд ба техникые хүндэ гээлтэ хоролтонуудта оруулжа байна гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани үсэгэлдэр мэдээсэЭ.

Центральна ба зүүн фронтнууд дээрэ Арадай армиин соединенинүүд дайсанай шанга добтолгонуудые бүримүһэн гэдэргэнь сохёо, дайсан хадаа авиацяар, олон танкнуудаар, артиллереэр халха хэжэ Чхолвоньһоо урдуур ба Янгуһаа хойгуур Арадай армиин хамгаалгын лининүүдые таһалха гэжэ һэдэһэн байна.

Октябриин 6-да Арадай армиин эрье шадарай хамгаалгын частьнууд зүүн эрьедэ дайсанай нэгэ кораблиие уһа руу шэнгээгээд, үшөө нэгэ кораблииень гэмтээгээ, тэдэ корабльнууд Вонсанай оршондо амгалан хүн зониие зэрлиг муухайгаар буудаһан байгаа.

Октябриин 7-до Арадай армиин зенитнэ частьнууд ба дайсанай самоледуудые агнан буудагшад дайсанай 4 самолёт унагаагаа, эдэнь Саривонь, Хванчжу, Сохын ба Вонсан городуудай амгалан хүн зониие зэрлиг муухайгаар бомбодожо ба пулемёдоор буудажа үргэлжэлһэн байна.

Хитад-советскэ хани барисаанай Бүхэхитадай обществын хоёр жэлэй ой

ПЕКИН, октябриин 5. (ТАСС). Хитад-советскэ хани барисаанай Бүхэхитадай обществын тогтоһоор хоёр жэлэй ой мүнөөдэр гүйсэбэ. Энээнтэй дашарамдуулан, Хитадай хэблэл хадаа обществын ажал-ябуулга тухай олон тоото материалнуудые толилоо. Центральна газетэнүүд хадаа хитад-советскэ хани барисаанай Бүхэхитадай обществын хоёр жэлэй ой тухай тус обществын генеральна секретарь Цянь Цзюнь-жуй гэгшын статья толилоо. Тус общество мүнөө 17 миллион гаран хүнүүдые нэгэдүүлнэ гэжэ статья соонь хэлэгдэнэ. Хитад-советскэ хани барисаанай Бүхэхитадай общество Советскэ Союзай ажалшадай ажабайдалтай ба үйлэдбэриин амжалтануудтай танилсуулха талаар, Хитадай ба СССР-эй арадуудай хоорондохи хани барисаа бэхижүүлхэ талаар Хитадай хүн зоной дунда ехэ хүдэлмэри ябуулна. Тус общество 74 журнал, 500 гаран элдэб брошюра хэблэн гаргаба. Ород хэлэ шудалха бүлэгүүд олохон предприятинууд дээрэ эмхидхэгдээ, тэдээндэ олон мянган хүдэлмэришэд ба албахаагшад һуралсана.

Общество хадаа Хитадай административна районуудта 4 главна таһагтай, провинцинуудта ба тусхай районуудта — 37 таһагтай, мүн 1126 уезднэ ба 74 городской таһагтай, автономна райондо нэгэ таһагтай ба доодо шатын 26073 организацитай байна.

Румынида эб найрамдал хамгаалха комитедүүдэй ажал-ябуулга

БУХАРЕСТ. (ТАСС). Румынска Арадай Республикын бүхы районуудта байгуулагдаһан эб найрамдал хамгаалха комитедүүд хүн зоной дунда эдэбхитэйгээр хүдэлмэрилнэ. Тырневени гэжэ гансахан райондо үнгэрһэн кварталда, эб найрамдалай түлөө тэмсэл тухай 300 лекци уншагдаа. Энэ районой деревнинүүдэй таряашад эб найрамдал хамгаалха арадуудай тэмсэлдэ зорюулагдаһан радио дамжуулгануудые хамтадаа соносоһон байна. Сентябриин 30-да Каракалска районой 7000 гаран таряашад эб найрамдалай түлөө тэмсэл тухай лекцинүүдые шагнаба. Энэ районой эб найрамдал хамгаалха комитедүүд культурын байшангуудтай, хамтадаа иимэ лекцинүүдые амаралтын үдэр бүхэндэ эмхидхэдэг байна.

Тэмсэлэй нэгэдэл французска ажалшадта илалта асарна

ПАРИЖ, октябриин 5. (ТАСС). Единэ фронтоор тэмсэхэ зуураа, Франциин элдэб предприятинуудай ажалшад салин хүлһэ дээшэлүүлхэ ябадал туйлаһан байна гэжэ «Юманите» ба «Либерасьон» газетэнүүд мэдээсэнэ. Ссиаки гэжэ парижска металлургическа заводой хүдэлмэришэд салин хүлһэеэ 21,9 процент, Парижай 13-дахи округтохи алюминиева заводой хүдэлмэришэд —15 процент, «Приюник» универмагай албахаагшад — 15 процент, Бро городой (Ардены департамент) металлургнууд — 25 процент, Об департаментын хүдөө ажахын хүдэлмэришэд 15-һаа 19 процент хүрэтэр гэхэ мэтээр дээшэлүүлхэ ябадал туйлаһан байна.

Профсоюзна организацинуудай — ажалай Бүгэдэниитын конфедерациин, христианска ажалшадай французска конфедерациин ба «Форс Увриерэй» нэгэдэмэл ябуулгануудай ашаар, Дээдэ Марна департаментын барилгын хүдэлмэришэдэй салин хүлһэ 19—24 процентээр дээшэлээ.

Газетэнүүд хадаа ороной элдэб предприятинууд дээрэ болоһон забастовконууд тухай мэдээсэнэ.

Үсэгэлдэр парижска эхэнэрнүүдэй делегаци хадаа юумэнэй сэнгүүдэй ургаһан ябадалда эсэргүү протестын бэшэгые французска правительствын толгойлогшодо барюулаа гэжэ «Юманите» газетэ мэдээсэнэ, тус бэшэгтэ Парижай 30 мянган эхэнэрнүүд гар табяа.

Филиппинын коммунистическэ партиин ударидагшые алаба

ПРАГА, октябриин 5. (ТАСС). «Нью-Йорк Таймс» газетын корреспондентын мэдээсэлдэ түшэглэн, Телепресс агентствын дамжуулһанай ёһоор, үнгэрһэн неделидэ филиппинскэ армиин сэлдадууд хадаа Филиппинын компартиин хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн, Филиппинын арадай сүлөөлэлгын армиин дээдэ командирнуудай нэгэн, үнинэй профсоюзна ажал ябуулагша Гильермо Кападосиа гэгшые алаһан байна. Кападосиа хадаа японско империализмда эсэргүү дайнай үедэ эсэргүүсэлгын хүдэлөө ударидаһан юм, дайнай хойто тээ тэрэ хадаа хүдэлмэришэнэй организацинуудай конгрессэй — Филиппинын прогрессивнэ антиимпериалистическэ профсоюзна организациин үндэһэ һуури табигшадай нэгэниинь байгаа, тус организациие Эльпидио Кириногой правительство хориһон байна.

„Бурят-Монгольская правда“ газетын нэрэмжэтэ эстафетэ

Спортивна хубсаһатай эдир хүбүүд ба басагадай колоннонууд октябриин 7-до Улан-Удын улицануудта гараба. Кооперативна техникумэй һурагшад старт дээрэ түрүүлэн ерэбэ. Удаань Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ пединститудай, зооветинститудай болон бусад һургуулинуудай һурагшад, хамта 1000 хүн «Бурят-Монгольская правда» газетын нэрэмжэтэ эстафетын старт дээрэ сугларба.

Үдэрэй 12 часта эхэнэрнүүдэй группада старт үгтөө. Энэ группын урилдааха дистанци 3800 метр байгаа. Түрүүшын урилдаанда һайндуранай спортивна эрхим обществонууд, һургуулинууд ба физкультурна коллективүүд хабаадалсаа.

Эрид шанга тэмсэлэй һүүлээр, «Ажалай резервнүүдэй» команда дээрэхи дистанциие 14 минута 34 секунда соо гаталжа, эстафетые түрүүлэн асарба. Хойноһоонь «Искра» ба «Спартак» обществонуудай түлөөлэгшэд ерээ. Удаадахи урилдаануудта эхэнэрнүүд түрүүшын гурбан командын туйлаһан илалтые дабажа шадаагүй.

Эрэшүүл 7400 метртэ урилдаагаа. Түрүүшын гүйлгэндэ табан команда хабаадалсаа. Тэдэнэй дунда нёдондоной эстафетэдэ илагша «Наука» обществын команда орлсоһон байна. Эрэшүүл ябагаар урилдааһаа гадна, велосипедээр (3600 метр) мүрысөө. «Наука» обществын 1-дэхи команда ябаганай урилдаанда дурсагдаһан дистанциие 16 минута 41,3 секунда соо гаталжа, финиш дээрэ түрүүлэн ерээ. Хоёрдохи һуурииe ПВЗ-гэй «Локомотив», гурбадахи һуурииe «Наука» обществын 3-дахи команда эзэлээ.

Тиин «Наука» обществын эрэшүүлэй команда «Бурят-Монгольская правда» газетын дам... гын кубок табадахи жэлээ ... абаба. Эстафетэдэ 23 команд... бижа, энээнэй олон хүниие ... дуулһанайгаа түлөө «Искра» ... шество нэгэдэхи шан абаа. 1... манда табидахи «Наука» ... вынхи хоёрдохи һуури эзэлээ.

Эстафетын дүүрэһэнэй һүүл... илагша командануудта дам... гын кубогууд ба мүрысөөнү... хабаадагшадта грамотанууд ... рюулагдаба.

А. Игумно...

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Эхэнэрнүүдэй ... дохи ээлжээнэй урилдаан. 2. Эрэш... хоёрдохи ээлжээнэй урилдаанда ... дагша-велосипедист.

А. Мантаевай фо...

Ш А Т А Р

Улан-Удэ городой түрүү һуури шатараар эзэлэлгын хахад финальна хоёр турнир болож һаяхан дүүрэбэ.

Түрүүшын группада 14-һөө 11,5 очко абаһан Щербаков илажа гараа. Хоёрдохи ба гурбадахи һууринуудые 10,5 очконуудые абаһан Сергеев ба Ваенталь гэгшэд эзэлээ.

Хоёрдохи группада 10 очко абаһан Мунков нэгэдэхи һуурида гараа. Хоёрдохи һуурииe 9 очк... болоһон Черноскутов эзэ... байна.

Щербаков, Сергеев, Ваент... Мункоев ба Черноскутов гэ... нэгэдэхи разрядай шатаршын ... рээргэ абаха нормо дүүргэ... гадна, шатараар Улан-Удэ го... дой түрүү һуурииe 1952 ондо ... лэлгын турнирта хабаадалсах... хэтэй болобо.

Сезонойнгоо түсэб дүүргэбэ

Хэжэнгын МТС-эй № 6 тракторна бригада (бригадирынь нүхэр Дубшанов) МТС соогоо түрүү бригадануудай нэгэн юм. Энэ бригада үнгэрэгшэ зунһаа хойшо МТС-эйнгээ дамжуулгын Улаан туг барижа байна.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилһэн энэ бригада сентябриин 20-до тракторна хүдэлмэриингөө сезоной түсэбые 106 процент дүүргэһэн, горьтой горючи алмаһан байна.

Ц. Дамбаев.

Хоёрдохи мэргэжэл шудалха курса

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ пединститудай дирекциин үүсхэлээр институдай дэргэдэ дуунай багша болохо хоёрдохи мэргэжэл шудалха курса эмхидхэгдэбэ. Энэ курсада 12 хүн һуралсаха байна. Курсын занятиие композитор Карпов ба пианистка Перминова гэгшэд хүтэлбэрилхэ юм.

Б. Шойнжонов.

Суглуулһан үрһэ... Москва эльгээбэ

Иволгын аймагай Гурульбы... лоонжэлэй һургуулиин һура... хэдэн удаа поли дээрэ гар... зэрлиг үбһэнэй үрһэ суглуула... рээнһээ 52 килограмм Моск... ботаническа садта эльгээбэ. Г... 15 килограмм шара люцерны... һэ суглуулаад, «Первое Мая... хоздо тушааһан байна.

Үрһэ суглуулха талаар ба... нар нүхэд Посельский ба Аза... гэгшэд ехэ хүдэлмэри ябуулб...

Л. Бондарен...

Харюусалгата реда...
Б. А. ОЧИРО...

МҮНӨӨДЭР КИНО ТЕАТРНУУДТА

«ПРОГРЕСС» кинотеатрта — «...тарь» (14, 16, 18, 20, 22 часуудта), «Волочаевска үдэрнүүд» (23 час 30 ... нутада).

«ЭРДЭМ» кинотеатрта — «...туяан» (11, 13 часуудта), «Александр Пархоменко» (15, 17, 19, 21 часууд...), «Маскарад» (23 часта).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 28. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного и промышленности—6-84, мест. информации и писем—6-84. Для междугородных переговоров—18.

Н—03699. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР.